

Kamu Alacaklarını Yeniden Yapılandırma Programı Açıklandı

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, kamu alacaklarının bir bölümünün yeniden yapılandırılmasına imkân sağlayacak düzenlemeleri açıkladı. Yasa tasarısına göre; vergiler, vergi cezaları, gümrük vergileri, idari para cezaları, sosyal güvenlik primleri, il özel idarelerinin çeşitli harç ve katkı payı gibi bazı alacakları, büyükşehir belediyelerinin su ve atık su alacakları ve TEDAŞ'ın elektrik alacakları yeniden yapılandırılacak. 2 ay içinde yasallaşması hedeflenen tasarı, kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılması, ihtilafli alacakların ihtilafına son verilerek tahsilatının hızlandırılması, matrah ve vergi artırımı, stok beyanı ve kayıtların düzeltilmesi açısından iş dünyası tarafından büyük bir merakla beklenmekteydi.

Yeniden yapılandırma kapsamında borçların tahsilatında uygulanan, alacakların taksitle ödenmesi, vergi borçlarının kredi kartıyla da ödenebilmesi ve süresinde ödenemeyen taksitlerin belli şartlarla ödenmesine izin verilmesi iş dünyası için oldukça olumlu bir yaklaşım olarak değerlendiriliyor.

Sanayi Üretimi Büyümeye Devam Ediyor

TÜİK tarafından açıklanan 2010 Eylül ayı Sanayi Üretim Endeksi'ne göre, sanayi üretim endeksi yıllık bazda %10,4 artış göstererek 113,9 olarak gerçekleşti. Toplam sanayideki bu artışa detaylı bakıldığında, kaynağının dayanıklı tüketim malı imalatından geldiğini görülmektedir.

Alt kalemler incelendiğinde, en büyük artışın imalat sanayiinden geldiği, bu grupta dikkat çeken kalemlerin ise kara taşıtları, gıda ve bilgisayar/elektronik ürünleri imalatı olduğu gözlemlenmektedir. 2010 rakamlarına topluca göz atıldığında, Haziran ayı dışında, imalat sanayinin kararlı bir şekilde artışta olması sevindirici bir gelişmedir. Bu da büyümeyle paralellik göstermektedir. Bunun yanı sıra, sanayi endeksindeki bu artış, istihdamın da toparlanma sürecinde olduğunun bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Sanayide Kapasite Kullanımı Artış Gösterdi

Kasım ayında, imalat sanayii genelinde, kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı dönemine göre % 6,1, bir önceki aya göre ise % 0,6 artarak % 75,9 seviyesine ulaştı. Tüm mal gruplarındaki kapasite kullanım büyümesinin katkıda bulunduğu bu oranda en büyük payı, yüksek yatırım mallarında görülen % 8,8'lik yükseliş aldı. Bu grubu takiben, ara malı ve gıda/içecek gruplarında da kayda değer kapasite kullanım artışları gözlemlendi.

Ekim Ayı Enflasyonu Gıdadan Beslendi

Ekim ayında TÜFE % 1,83'lük bir artışla % 8,62 olurken, ÜFE % 1,21'lik artışla % 9,92 olarak gerçekleşti. Tüketici fiyatları bazında bakıldığında, Ekim ayında en yüksek artış % 7,63 ile giyim ve ayakkabı grubunda gerçekleşti. Bunu, % 4,52 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubu izledi. 12 aylık en yüksek artış ise, % 23,8 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda görüldü. Gıda ve alkolsüz içeceklerde de yıllık % 17,1 oranında artış kaydedildi. Üretici fiyatları bazında bakıldığında ise, Ekim ayında en yüksek artış % 3,63 ile deri mamulleri alt sektöründe görülürken yıllık olarak en büyük artış % 26,7 ile tarım sektöründe gözlemlendi. Bunu, % 19,2 ile elektrik, gaz ve su grubu takip etti.

İşsizlik İstikrarlı Bir Biçimde Azalıyor

Ağustos ayında işsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre 2 puanlık bir düşüş göstererek % 11,4 olarak gerçekleşti. Bu oran, Temmuz ayında % 10,6, Haziran'da % 10,5, Mayıs'ta ise % 11'di. Aylık bazda işsizlikteki düşüşün durması mevsimsel istihdam koşullarıyla ilgili olup, tarım ve turizm sektörünün canlılığını kaybetmesinden kaynaklanmaktadır. Rakamlar, tarım dışı işsizliğin % 14,5, genç nüfustaki işsizlik oranının da % 21,1 olarak hesaplandığını gösteriyor.

Merkez Bankası Zorunlu Karşılık Oranlarını Arttırdı

Makroekonomik ve finansal riskleri düşük seviyelere çekmek adına piyasadaki likiditeyi azaltma kararı alan Merkez Bankası, Türk parası yükümlülüklerinde zorunlu karşılık oranını arttırdı. Oranlar, 1 Ekim 2010 tarihli yükümlülük döneminden geçerli olmak üzere Türk parasında 0,5 puan artırılarak yüzde 5,5'e, yabancı parada da 1 puan artırılarak % 11'e yükseltilmiş ve piyasadan yaklaşık 2,1 milyar Türk lirası ile 1,5 milyar ABD doları çekilmiştir. Bu artışlar neticesinde zorunlu karşılık oranı yabancı parada kriz öncesi seviyesine gelmiştir.

Cari Açık Eylül'de % 300 Oranında Yükseldi

Cari açık Eylül'de geçen yılın aynı ayına göre % 300 artışla 1 milyar 19 milyon dolardan 4 milyar 79 milyon dolara yükseldi. Cari açığın artışında dış ticaret açığının geçen yılın Eylül ayına göre % 104,3 oranında artarak 5 milyar 658 milyon dolara yükselmesi ve hizmetler dengesi kaleminden kaynaklanan net gelirlerin yüzde 12 azalarak 2 milyar 132 milyon dolara gerilemesi etken oldu. Geçen yıl ilk 9 ayda 9 milyar 761 milyon dolar olan cari açık, bu yılın aynı döneminde 32 milyar 479 milyon dolara ulaştı.

Merkez Bankası'ndan Gecelik Faiz İndiriminde Sürpriz Karar

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, yaptığı Kasım ayı toplantısında gecelik borçlanma faizini 400 baz puan düşürerek, % 5,75'ten % 1,75'e çekti. Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının ise yüzde 7 ile sabit tutulmasına karar verdi.

Bu kararla MB, kriz ortamında kolay likidite temin etmek üzere girdiği bir alandan da hızla çekilmiş ve Türkiye'de ekonominin kriz sonrasındaki normalleşme eğilimine güçlü bir işaret daha vermiştir. Öte yandan MB bu kararla bir yandan içeriye kaynak getirip bunu gecelik repo ile TL'de değerlendirmek isteyen "yabancıları" daha uzun vadeye yönlendirerek TL'deki değerlenmeye ve cari açıktaki artışa engel olmak isterken, bankaları da gecelik repo fonlamasından daha uzun vadeli fonlamalara yönlendirerek likiditeyi azaltmak, talebi soğutmak ve enflasyon-cari açık baskısını yumuşatmak istemektedir.

Bütçedeki Toparlanma Trendi Devam Ediyor

Açıklanan Merkezi Yönetim Bütçe gerçekleştirme verilerine göre, 2010 yılının ilk on ayında bütçe açığı, geçen yılın aynı dönemine göre % 46,5 azalarak 23,1 milyar TL'ye ulaştı. Bu düşüşte, bütçe giderlerinin % 5,2 oranında azalması ve bütçe gelirlerinin de % 18 oranında artış göstermesi rol oynadı. Bu durum, 2010 tasarısında 50,2 milyar TL hedef olarak belirlenmiş, Ekim ayında da Maliye Bakanı'nın sunumunda 44,2 milyar TL'ye çekilmiş olan tahminlerin de ötesinde iyi bir tabloyla karşılaşılabileceğini gösteriyor.

Bahsedilen tablonun alt bileşenlerine bakıldığında faiz giderlerinin ekonomideki faiz oranlarının düşüşüne bağlı olarak azaldığı, personel giderlerinin kamu kesiminde istihdam yaratılması ve maaş artışlarıyla birlikte arttığı, cari transferlerin de yüksek işsizlik oranlarının süregelmesi ile bir miktar arttığı gözlenmektedir. Bütçe gelirleri tarafından yapılan bir analiz ise vergi gelirlerinin % 22,5 arttığı ve vergi dışı gelirlerin de sermaye gelirlerindeki düşüşün etkisiyle % 3,3 azaldığını göstermektedir.

Özel Sektörün Uzun Vadeli Borcu 120 Milyar Dolara Ulaştı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) verilerine göre özel sektörün yurtdışından sağladığı uzun vadeli kredi borcu Eylül sonu itibarıyla 119,4 milyar dolara ulaştı. Borçlunun yapısına göre incelendiğinde, finansal olmayan kredilerin 85,6 milyar dolar ile en büyük paya sahip olduğu görüldü. Bankacılık sektörünün uzun vadeli kredi borcu ise aynı dönemde 28 milyar dolara ulaştı.

Türkiye En Hızlı Büyüyen Ülkeler Arasında

IMF'nin yaptığı açıklamaya göre Türkiye, 2010'un sonunda Çin, ABD, Brezilya ve Japonya gibi dünya devleriyle birlikte milli gelirini en fazla artıran ülkeler arasında yer alacak. AB'yi geride bırakan Türkiye, ekonomik krize rağmen yıl sonunda 114,6 milyar dolar artışla GSYH'sini en fazla artıran 12. ülke olacak.

ABD'li yatırım bankası Morgan Stanley de, Türkiye ekonomisinin, gösterdiği performansla dünyadan daha hızlı bir toparlanma süreci yaşadığını belirtti. Bankanın Türkiye raporunda, Türkiye ekonomisinin 2010 yılında % 7 ve 2011 yılında % 4,2 oranında büyüme kaydedeceği ifade edildi.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) yılda iki kere yayımlanan Ekonomik Görünüm Raporu'nun Türkiye bölümünde ise, Türkiye ekonomisinin 2010 yılında % 8,2, 2011 yılında % 5,3, ve 2012 yılında ise %5,4 oranında büyüme kaydedeceği belirtildi. Raporda Türkiye'nin rekabet edebilirlik, istihdam yapısı ve cari açık konularında risk taşıdığı ifade edildi.

Fitch, Türkiye'nin Kredi Notunu Durağandan Pozitif Çevirdi

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notu olan BB'yi onaylayarak görünümü durağandan pozitive çevirdi. Fitch, bu gelişmede Türkiye'nin kamu maliyesindeki performansın etkili olduğunu belirtirken cari açık probleminin önemine dikkat çekti. Fitch, TCMB'nin politikalarının başarılı olduğunu ancak 5 yıldır enflasyon hedeflemesinin tutturulamamasının finansal kırılganlığa sebep olabileceğini belirtti. Piyasalar tarafından, Türkiye'nin gerek büyüme performansı gerekse kamu maliyesi ve bankacılık sektörünün varlık yapısı dikkate alındığına daha yüksek bir artırımını hak ettiği beklenmekteydi.

İrlanda Ekonomisi Borçlarına Dayanamadı

İrlanda uzun süredir devam eden kamu borcu, bütçe açıkları ve bankacılık sektörünün kırılgan yapısına dayanamayı Yunanistan'ın ardından Avrupa'da kriz oluşturan ikinci ülke oldu. Sorunun yarattığı endişeler ilk etapta Euro'nun yönünü aşağı çevirirken, AB ve IMF'nin ortaklaşa oluşturulacak bir fonla İrlanda ekonomisine 90 milyar Euro'luk destek olacağı yönündeki açıklama, gerilimin ve Euro üzerindeki baskının bir miktar azalmasını sağladı.

FED 600 Milyar Dolarlık Tahvil Alacak

ABD Merkez Bankası (FED) ikinci parasal genişleme programıyla 2010'un ikinci yarısına kadar 600 milyar dolarlık hazine tahvili alımı gerçekleştirdiğini duyurdu. FED aldığı bu parasal genişleme kararıyla, Büyük Buhran'dan beri yaşanan en büyük kriz sonrasında zor günler geçiren tüketicilerin ve şirketlerin borçlanma maliyetlerini aşağıya çekmeyi hedefliyor. FED Başkanı Bernanke, ekonomiyi canlandırmayı hedefleyen bu paketin aynı zamanda enflasyonun üst seviyelere çıkmasını da engelleyeceğini iddia ediyor.